

Terugblik op 2024 (tm. Oktober 2024)

De uitvoering is begonnen.

De afgelopen 2 jaar heeft de Vereniging Markdal met een groot aantal experts veel inbreng geleverd bij het uitwerken en aanpassen van het Voorlopig Ontwerp naar een Definitief Ontwerp. Na de besluitvorming is begin 2024 de aannemer Vissers Ploegmakers BV begonnen met het inrichten van een werkterrein met een tijdelijke inrit aan de Strijbeekseweg. Die is bedoeld voor de aan- en afvoer van materiaal en grond die in het Markdal wordt afgegraven. In een half jaar tijd is er veel werk verzet.

Oplevering Markdal Zuid

Op woensdagmiddag 18 september 2024 heeft met prachtig nazomerweer de officiële oplevering plaatsgevonden van het project Herinrichting Markdal Zuid. Dat gebeurde met de onthulling van een informatiebord door Karin van den Berg, lid van het Dagelijks Bestuur van het Waterschap, Nancy Wester van de Provincie, Denise Verhaak van de gemeente Alphen Chaam, Peter Bakker van de gemeente Breda en Hans de Vries, voorzitter van de Vereniging Markdal.

“Na ruim tien jaar hard werken en mede door onze inspanningen is er nu eindelijk een mooi resultaat”, aldus Hans de Vries. Hij is blij dat de Vereniging Markdal betrokken is bij het ambtelijk en het Bestuurlijk Overleg voor de herinrichting van het gehele Markdal.

“We willen de otter weer terugkrijgen in dit gebied”, zei Karin van den Berg, bestuurslid van het Waterschap. Ze is trots op het resultaat. Ze had een speciaal dankwoord voor Sjef Langeveld die vanuit de Vereniging Markdal initiatiefnemer is geweest voor de aanpak van de Mark.

In de Nieuwsbrief van het Waterschap Brabantse Delta vindt u meer over deze bijeenkomst:

[.Nieuwsbrief herinrichting Markdal - september 2024 \(email-provider.eu\)](mailto:info@waterschapbrabantse-delta.nl)

Interessante excursie naar de uitvoeringswerkzaamheden

Op 20 juni 2024 heeft de Vereniging Markdal samen met het Waterschap Brabantse Delta een excursie geregeld naar de uitvoeringswerkzaamheden in Markdal Zuid. Met dank aan Léon van Rijthoven en Jan Willem Baaijens die een toelichting gaven op de werkzaamheden. Er was veel belangstelling. Het was interessant om te zien wat er allemaal gebeurt. De excursie is door de deelnemers erg gewaardeerd.

BIG JUMP 2024: Waterkwaliteit van de Mark moet veel beter.

Na de Big Jump in België in 2023 is zondag 14 juli 2024 bij de Mark ter hoogte van de Klokkenberg de lokale versie gehouden van dit Europese evenement om aandacht te vragen voor de waterkwaliteit. De echte symbolische sprong in de Mark kon niet doorgaan, omdat de laatste controle van de waterkwaliteit uitwees dat er te veel E-coli bacteriën in het water zaten. Het evenement ging toch door vooral, omdat juist die controle weer eens aantoonde hoe nodig het is om voortdurend aandacht te vragen voor de waterkwaliteit.

Ondanks dat de sprong in het water er niet in zat is er toch gesprongen, want kort na drie uur werd er op de brug over de Mark van links naar rechts gesprongen. Voorafgaand daaraan waren er een aantal toespraken waaronder die van Hans de Vries, voorzitter van de Vereniging Markdal. Hij moest dus helaas de vele tientallen aanwezigen melden dat er te veel E-coli bacteriën in het water zitten. Maar liefst 70 keer hoger dan de toegestane waarde en dus niet verantwoord om het water in te gaan. Hevige regenval in België zorgde ervoor dat rioolwater via overstorten in de Mark terecht komt. "Dit maakt eens te meer duidelijk dat hier een eind aan moet komen", aldus Hans de Vries. Hij gaf ook aan dat water geen grenzen kent en dat daarom samenwerking met Natuurpunt Markvallei in Vlaanderen van groot belang is. Hij vroeg en kreeg applaus voor 'onze Belgische vrienden'.

De Vries kondigde aan dat de Big Jump volgend jaar weer in België is. 'Spring mee voor een springlevend water'. Hij bedankte de Klokkenberg bewoners voor de gastvrijheid, complimenteerde het waterschap Brabantse Delta voor de nieuwe meanders die zijn aangelegd, maar er is in de ogen van de vereniging meer nodig.

“De lozingen op de Mark moeten stoppen. Het probleem van de plastic bolletjes in het water moet worden opgelost. De Europese opdracht voor schoon water in 2027 gaan we niet halen. We doen een dringend beroep op het waterschap, de gemeenten, provincie en de landelijke overheid om hier heel hard aan te trekken.”

Bart Royens van Natuurpunt Markvallei hield de aanwezigen voor dat water een erfgoed is dat als zodanig beschermd moet worden. “In 2015 was de waterkwaliteit van 27 procent van de rivieren slecht. De rest was matig of middelmatig. Nu in 2024 negen jaar later is het percentage met slechte kwaliteit water gedaald van 27 naar 24 procent. De Mark behoort niet tot de categorie slecht. De kwaliteit is middelmatig, maar de afgelopen negen jaar ook niet verbeterd. Ik hoop dat we volgend jaar weer kunnen springen”, aldus Bart Royens.

Hij voegde daaraantoe dat er werk aan de winkel is als de Europese doelstellingen moeten worden gehaald. Niet alleen voor de landbouw maar zeker ook ten aanzien van de aanpak van de overstorten. Kleine waterlopen moeten worden verbeterd, omdat die dienst kunnen doen als natuurlijke waterzuivering. Schepen Arnold Wittenberg van de gemeente Hoogstraten nam de handschoen op. Hij zei ook dat er veel werk aan de winkel is. Hoogstraten kijkt qua beslissingsprocessen wel eens jaloers naar Nederland. “Zeker als ik zie hoe hier nu de meanders worden aangepakt. In België duurt dat allemaal ontzettend lang. Toch hoopt Hoogstraten in 2027 de doelstelling te halen om regenwater en huishoudelijk water te scheiden.”

Het slotwoord was aan Karin van de Berg, in het bestuur van waterschap Brabantse Delta verantwoordelijk voor het Markdal project. Zij complimenteerde de Vereniging Markdal omdat die voortdurend aandacht vraagt voor de waterkwaliteit. Zij haalde aan dat het waterschap een inspanningsverplichting heeft uitgesproken voor het halen van de waterdoelen in 2027. Daar is dan medewerking voor nodig van grondeigenaren en als het bijvoorbeeld voor de realisering van het 2^e deel van de herinrichting van het Markdal noodzakelijk is om onteigening toe te passen zal het waterschap dat doen. In BN DeStem liet zij optekenen dat dit middel slechts in het uiterste geval wordt ingezet. Het waterschap komt er liever zelf uit met de grondeigenaren.

De Big Jump kreeg ook de nodige aandacht in BN DeStem:

<https://www.bndestem.nl/breda/waterschap-wil-grond-rond-breda-gaan-onteigenen-voor-betere-waterkwaliteit-tijdsdruk-is-heel-hoog~ad0e48c1/>

Sterke voorkeur voor gescheiden wandelen en fietsen in Markdal na de herinrichting

Na een korte Algemene Ledenvergadering op 22 april 2024 vond na de pauze een discussie plaats over het thema “Waar kunnen we straks nog wandelen en fietsen in het Markdal”

De vele tientallen aanwezigen in de Pekhoeve in Ulvenhout gaven tijdens de thema-avond over recreatie in het Markdal het bestuur en duidelijke boodschap mee: Wandelen en fietsen in het Markdal moeten gescheiden worden. Voorzitter Hans de

Vries van de vereniging vroeg in zijn inleiding aan de zaal dat hij graag van de aanwezige leden en andere bezoekers wilde horen hoe het bestuur de gesprekken over recreatie in het nieuwe Markdal in moet gaan. Hij blikt daarvoor kort terug op het verleden en de ontwikkelingen ten aanzien van de voorlopig ontwerpen die zijn opgesteld voor de herinrichting.

In de voorlopig ontwerpen die nog onder regie van de vereniging zijn opgesteld was waar mogelijk sprake van balans tussen natuurwaarden enerzijds en natuurbeleving-recreatie anderzijds. In een latere versie is de recreatie en dan met name het wandelen en fietsen eruit gehaald. De plannen daarvoor en dan vooral de realisering en positionering van wandel- en fietspaden gescheiden of niet anderzijds.

“Er is een sessie geweest met alle belangstellenden over vooral wandelen en fietsen. Andere recreatieve elementen komen op een ander moment nog ter sprake. Tijdens die sessie is gebleken dat er grote tegenstellingen zijn tussen de vereniging en de terrein beherende organisaties Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten e.a.”, aldus de Vries.

Bestuurslid Nellie Raedts gaf daarna nog een korte toelichting op de uitgangspunten die de vereniging heeft gehanteerd bij het opstellen van de voorlopige ontwerpplannen. Zij verklaarde dat de vereniging natuurbeleving zeker in Markdal-noord (Vanaf Breda tot aan de A58) belangrijk vindt. In het zuidelijk deel vanaf de A58 tot aan de grens kan het rustiger zijn. De vereniging streefde ook naar extra mogelijkheden voor wandelaars, fietsers en ruiters. En er moeten dwarsverbindingen komen.

Na de toelichting van Nellie Raedts was het woord aan Harry Benschop van Wandelnet, die de zaal een aantal stellingen voor hield en specifieke oplossingen voor delen van het Markdal bijvoorbeeld op plaatsen waar al vast staat dat vanwege nieuwe meanders het bestaande fietspad langs de Mark zal verdwijnen.

Allereerst hield hij de zaal voor of er een volledige noord-zuid fietsverbinding moet zijn. Duidelijke steun van de zaal voor deze verbinding met de kanttekening dat hardfietsers moeten worden geweerd. Benschop zei dat de breedte van 2,20 meter ervoor zal zorgen dat dit zo moeilijk mogelijk wordt gemaakt.

Communicatie:

Facebook: Meer dan 1100 volgers

Sinds 15 januari jl. hebben we meer dan 1000 volgers op Facebook. De duizendste is Willem van der Schoof. Namens het bestuur van de Vereniging Markdal heeft Jan Roovers hem een enveloppe met pentekeningen van het Markdal overhandigd. Voor de Vereniging Markdal is het belangrijk om ook via de sociale media onze opvattingen naar buiten te brengen. Hoe meer volgers we hebben, des te meer mensen kunnen we bereiken.

We streven ernaar om wekelijks een bericht op Facebook te plaatsen.

Nieuwsbrieven.

Er zijn in 2024 door de Vereniging Markdal een vijftal nieuwsbrieven uitgebracht:

Oktober 2024: [Nieuwsbrief Vereniging Markdal nr. 51 Oktober November 2024](#)

September 2024: [Nieuwsbrief Vereniging Markdal september 2024. Nr. 50](#)

Juli 2024: [Nieuwsbrief Vereniging Markdal juli 2024. Nr. 49](#)

April 2024: [Nieuwsbrief Vereniging Markdal april 2024. Nr. 48](#)

Februari 2024: [Nieuwsbrief Vereniging Markdal februari 2024. Nr. 47](#)

Filmpje over het hoge water

Sinds kort laten we ook via YouTube filmpjes zien van het Markdal. Het is mogelijk om je daarop te abonneren. Hierbij een filmpje over het hoge water:

<http://tinyurl.com/5n97cxks>

Filmpje over de uitvoeringswerkzaamheden.

Op Youtube is weer een nieuw filmpje van de Vereniging Markdal verschenen over de uitvoeringswerkzaamheden:

<https://www.youtube.com/watch?v=jiQWNYrBnaw>

Verkoop gronden

Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) biedt - namens de Provincie Brabant - 13 hectare ingerichte natuurgronden te koop aan, verdeeld over 2 clusters. De percelen liggen aan en nabij de Mark, ter hoogte van Galder. De verkoop van deze natuurgronden vindt plaats via een openbare inschrijfprocedure.

Daarom heeft de Vereniging Markdal aan het GOB gevraagd om uitleg te komen geven voor mogelijk geïnteresseerden. Mevrouw Anya van de Ven van het GOB gaf tijdens die informatieavond, die plaatsvond op 1 oktober jl. in de Leeuwerik in Galder, een uitgebreide presentatie over de procedure en de eisen waaraan inschrijvingen, inschrijvers, beheersplannen en eventuele subsidieaanvragen moeten voldoen.

Behalve vragen gaven de 15 aanwezigen ook een enkele suggestie mee aan mevr. V.d. Ven. Bijvoorbeeld over het gebrek aan toegankelijkheid van de betreffende percelen. Daarover zal het GOB zich nader beraden.

Boek GOB

Het Groen Ontwikkelingsbedrijf van de Provincie Noord Brabant heeft ter gelegenheid van haar 10 jarig bestaan een boek uitgebracht over de nieuwe natuurmakers. In dit boek is ook een interview opgenomen met Sjef Langeveld, initiatiefnemer van de Vereniging Markdal.

<https://www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/inspiratie/bewoners-hebben-het-volste-recht-om-zelf-natuur-te-maken>

Einde voor “Wortels in Breda” aan het Sulkerpad.

Het breed gewaardeerde initiatief van de zelfoogsttuin ‘Wortels in Breda’ heeft sinds januari 2024 haar terrein aan het Sulkerpad moeten afstaan. Tot op heden is nog geen alternatieve locatie voor deze zelfoogsttuin gevonden. In een brief aan het College van B&W heeft de vereniging een indringend beroep gedaan om een alternatieve locatie te vinden. In de winter van 2023-2024 heeft het College een zgn. wijzigingsbevoegdheid gepubliceerd voor de akkers van “Wortels”, waarin aangegeven wordt dat de bestemming landbouw veranderd wordt in natuur.

Illegaal gegraven Sloot in Natuurgebied

Op de natuurgronden langs de Ulvenhoutseweg tussen Breda en Ulvenhout is recentelijk in strijd met alle voor dit stuk natuur geldende bestemmingsplanbepalingen en beperkingen illegaal een sloot gegraven. Dit is natuurlijk niet acceptabel en ontkent en negeert alle intensieve overleg van alle belanghebbenden in de afgelopen jaren. Vereniging Markdal duurzaam en vitaal en veel natuur-en milieuorganisaties hebben bij de gemeente een handhavingsverzoek ingediend. Alle betrokken overheden nemen deze illegale actie serieus op en de sloot is inmiddels gedempt.

Zie ook kranten artikel van 6 januari over dit
onderwerp: <http://https://www.bndestem.nl/breda/wie-graaft-zomaar-een-sloot-van-70-meter-op-andermans-grond-dat-doe-je-toch-niet~a5d96b02/>

Foto-expositie over het Markdal.

In het laatste kwartaal van 2024 zijn de voorbereidingen gestart voor een foto-expositie over de schoonheid van het Markdal.

Als Vereniging Markdal zijn we enthousiast over het bijzondere karakter van het Markdal. In elk seizoen is de schoonheid van het Markdal te bewonderen. Daarom willen we graag dat ook het bredere publiek er op een andere manier van kan genieten.

In de twee weekenden van 22/23 maart en 29/30 maart 2025 houden wij een foto-expositie op een unieke locatie in het Markdal: de expositieruimte van Atelier Jongerius in Ulvenhout (Strijbeekseweg 16a), www.atelierjongerius.nl.

Voor meer informatie: fotoexpositie2025@gmail.com

Bestuur in 2024. In 2004 is het bestuur als volgt samengesteld”

Hans de Vries, voorzitter
Ruurd Dijkman, vice-voorzitter
Hein Hilhorst, secretaris
Jan Roovers, penningmeester
Nellie Raedts, lid
Joost de Jong, lid